

Kjak

Alfred Olsen
*Løgtingsmaður fyri
Sambandsflokkin*

Línubátarnir eiga at fáa tillut- að toskakvotuna á Flemmish Cap

Línubátarnir eiga at fáa tillutaða toskakvotuna á Flemmish Cap Tað er einasta rætta, eftir míni meining, og somu áskoðan høvdu fleiri, tá hesin spurningurin varð viðgjørdur í Løgtinginum í farnu viku. Hetta er heldur ikki meira enn rætt og rímuligt, tá tað vóru línubátarnir, sum gjøgnum áratíggju, ár eftir ár, útvegaðu okkum hesi søguligu fiskirættindi á Flemmish Cap.

Føroyska samfelagið er vinnarin

At lata línubátunum fáa toskakvotuna uppá 2.200 tons á Flemmish Cap við teirri treyt, at fiskurin skal um føroyskan bryggjukant, verður til gagns fyri alt tað føroyska samfelagið.

Línuskipini fáa eitt fíggjarligt íkast til rakstur og lønir til manningina, umframt at tey hesa tíðina, tey eru á Flemmish Cap, ikki troyta teir føroysku fiskigrunnarnar. Fáa línuskipini kvotuna á Flemmish Cap, ivist eg ikki í, at vit fara at fáa eina útskiifting av verandi gomlu línuskipum til frystilínuskip, ið verður við til at flyta fiskiskapin og fiskaframleiðslu longur fram á leið. Tað verður gagnligt, bæði fyri dygdina á fiskinum og fiskaframleiðslu á landi.

Føroysku fiskavirkini, ið mangla rávøru fáa atgongd til hesi 2.200 tonsini av toski, sum vil gera arbeiðið á virkjunum meira støðugt og ávirka rakstrarúrslitið positivt.

Arbeidsfólkini á fiskavirkjunum fáa eitt meira støðugt arbeiði, og møguliga koma fleiri fólk

í arbeiði, við tað at henda toskakvotan gevur einum 20-25 fólkom støðugt arbeiði alt árið. Hetta fer eisini í ávísan mun at koma verkstøðum, handlum og øðrum tænastrúvinnum til góða.

Somuleiðis hevði tað økt um útflutningin við tað, at vit koma at tilvirka toskin til ta søluvøruna, sum hevur besta prísinn á heimsmarknaðinum, tað veri seg flak, saltfisk v.m., og hetta er gagnligt fyri allar partar, tí vit skulu hava so nógvar krónur fyri hvørt kilo sum gjørligt.

Hvør missur so av at línubátarnir fáa toskakvotuna á Flemmish Cap? Jú tað eru flaktrólararnir, sum hava fiskað kvotuna seinastu árin, men eg meti, at hesir tola at vera toska-kvotuna á Flemmish Cap fyriuttan, við tað at teir hava fingið økta toskakvotu í Barents-havninum, sum vit hava gjørt avtalu um við Rusland. Afturfyri fáa russar 50.000 tons av svartkjafti og 13.500 av makreli. Harumframt hava hesir bátarnir kongafiskakvotu í Irmingarhavinum, og væntandi loyvi til at fiska makrel í føroyskum sjógv.

Endamálið við at tilluta línubátunum kvotuna á Flemmish Cap er, at tað samlaða føroyska samfelagið, tað veri seg eigarar, skip, skipsmanningar, fiskavirkir, arbeidsfólk á fiskavirkjum, tilknýttar vinnur á landi, umframt lands- og kommunukassar, skulu fáa ein størri vinning burtur úr hvørjum kilo av okkara kvotu/tilfeingi enn higartil.

Brandur Sandoy
Løgtingslimur, og borgarstjóri á Sandi

Ósolidariska fylgið

Nú hava borgarstjórnarnir norðanvert norðoyatunnilin, og vestanvert vágatunnilin verið úti við yvirlýsing um, at teirra fólk ikki skulu verða við at gjalda framtíðar íløgur í samferðslukervið í Føroyum.

Hetta er mest ósolidariska útmelding, ið eg havi sæð í mínar dagar.

Eitt varð, at lagt upp til at man finnur útav einum fíggingarleisti fyri alla framtíðarfígging av samferðslu-

kervinum, men beinleiðis at melda út at tey ikki ynskja at taka lut í fíggingin frammyvir, er snøgt sagt at melda seg úr samfelagnum, nú tey hava fingið teirra.

Um so er, at tit ið nú fáa ágóðarnar av íløgnum, ið eru gjørdir fyri mínar skattapengar ynskja, at tit skulu ferðast ókeypis gjøgnum okkara tunlar, so er tað eitt krav at vit sum noyðast í skip okkara enn, somuleiðis ferðast ókeypis.

Tað hevur onki uppá seg at finna eina loysn, sum letur upp fyri “ókeypiss” ferðslu, bæði ígjøgnum undirsjóvar-tunlar og við skipi, og sum samstundis leggur byrðuna yvir á allar herðar landsins.

Vinum álaráðharrin Jóhan Dahl kann seta vegskattin upp, soleiðis at gjaldið dekkar útreiðslurnar. Á henda hátt høvdu øll í Føroyum goldið fyri infrakervið, bæði hjá fólki í miðøkinum og úr útjaðaranum. Meiri saman-

sett er tað ikki enn so.

Hetta hevði eisini gjørt, at lættari varð at farið undir útbyggingar á samferðsluøkinum.

Eg vóni at vit innan stutta tíð finna fram til ein leist, sum javnstillar allar borgarar landsins á samferðsluøkinum, tí tað verður ikki við mínari atkvøðu at summi skulu gjalda, meðan onnur ferðast ókeypis, lyfti ella ikki.

Gunvør Balle

Tekniski skúli í Klaksvík

Í síðstu viku var 1. viðgerð av málinum um at útbýggja Tekniska skúla í Klaksvík. Í lógaruppskotinum liggur í kortinum, at Løgtingið iltjættar 36 milliónir komandi fimm árin til at útbýggja Tekniska skúla í Klaksvík.

Ongin skal ivast í, at eg eri heit talskvinna fyri at styrkja útbúgvingar og økja um útbúgvingartilboðini í Føroyum. Men tá vit víðka og styrkja okkara útbúgvingar má tað gerast rætt og við skili. Tí tað skerst ikki burtur, at her er talan um klassiskt dømi um hvussu ofta verður arbeitt politiskt: Vit seta pengar av - ár eftir ár - í hesum føri til Tekniska skúla í Klaksvík,uttan nakrantíð at gera tað grundleggjandi arbeiði. Vit mangla heildarætlanina um innihald og hugsa fyrst og fremst um bygningar og at tað skapar byggivirksemi og arbeiðspláss.

Vit mugu fyrst arbeiða yvirskipað: Hvørjar útbúgv-

ingar hava vit tørv á, hvussu vilja vit skipa tær, hvørjum støði skulu tær vera á, hvørjar førleikar tørvar samfelagið og vinnan osfr. Tvs innihald og fakligheit fyrst. Næst kemur so: Hvussu nógvar eindir og deplar skulu vera í landinum innan ymsu útbúgvingarnar. Við komandi miðnáms- og tekniska deplinum í Marknagili í Havn kunnu vit staðfesta, at ein slíkur depil kemur at liggja í Havn. So er náttúrligt at vit leggja til rættis, hvussu restin av landinum fær sama miðnámsskúlatilboð. Her skal støða takast til um tað er nóg mikið við einum depli í Norðurokinum, sum umfatar Kambsdal og Klaksvík? Ella skal ein depil eisini vera í Suðuroy? Hetta má viðgerast yvirskipað politiskt, tvs bæði viðv. innihaldi og at tryggja at næmingar kring alt landið hava sama móguleika.

Tá vit eru vorðin samd um tey grundleggjandi viðurskiptini, kunnu vit gera upp

um verandi bygningar eru nøktandi ella ikki. Og so hvar er tørvur á at byggja nýtt ella byggja aftrat.

Her gera vit beint øvugt: Landsstýrismaðurin vil hava Løgtingið at jætta 36 mió komandi árin til at útbýggja Tekniska Skúla í Klaksvík. Stóri spurningurin, ið eg sum løgtingsfólk siti við er: Til hvat? - Í lógaruppskotinum stendur stutt, at talan er um at hýsa matvøru-yrkis - miðnáms og maritimar útbúgvingar. Men hetta er als ikki viðgjørt yvirskipað. Vit eru so slettikki liðug við kjaki um maritimar útbúgvingar og hvar tær skulu vera. Og hvørjar matvøruútbúgvingar tosa vit um her? Her liggur onki gjøgnumarbeitt álit til grund, bara leysir tankar og ynskir frá landsstýrismanninum um at fáa ein stóran skúla til sítt øki.

Í viðmerkingunum til lógaruppskotið stendur, at ein arbeiðsbólkur lat táver-

andi landsstýris-kvinnuni eitt tilmæli á vári í 2011. Høvuðstilmælið er: “At gjørd verður ein heildarætlan fyri útbúgvingarøkið í Klaksvík, og at henda verður samskipað við eina ætlan fyri Eysturoy.”

Hetta er júst kjarnin í málinum og sera skilagott orðað. Eg gangi fult inn fyri at ein góður og sterkur útbúgvingardepil verður skipaður í Klaksvík, tí hesum er tað veruliga tørvur á, og ein slíkur eigur sjálvsagt at samskipast við Eysturoy. Tí vóniegat landsstýrismaðurin tekur til eftirtektar tað sum eitt samt ting ráddi honum til, nevnliga at lata umsiting sína arbeiða við eini heildarætlan fyri útbúgvingarøkið Klaksvík/ Eysturoy og lata Løgtingið fáa hetta at viðgera, áðrenn avgerð verður tikin um at seta pening av til víðari útbygging av Tekniska skúla í Klaksvík.